

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.изк. Лозанка Пейчева

Относно кандидатурата на гл. ас. д-р Зоя Микова

По конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“

По професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство Специалност „Етномузикология“ към Катедра „Музикален фолклор“, при Факултет „Музикален фолклор и хореография“

обявен от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив (ДВ бр. 59/26 юли 2019)

За участие в конкурса за „Доцент“ гл. ас. д-р Зоя Микова е представила материали, подготвени в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и неговия Правилник. Предложената документация за участие в конкурса съдържа: попълнена таблица за индивидуално изпълнение на минималните национални изисквания и доказателствен материал по показатели А, В, Г, Д и Е (от таблицата). Приложената справка-декларация показва, че по всички групи показатели единственият участник в настоящия конкурс събира необходимия брой точки за изпълнение на минималните национални изисквания за участие в конкурса за академичната длъжност „Доцент“.

По група показатели „А“ – Успешно е защитена дисертация за присъждане на ОНС „Доктор“ през 2015 г. на тема: „Традиционни практики и музика на етническите общности в град Пловдив“ – 50 т. (при минимални изисквани точки 50)

По група показатели „В“ – Публикуван е хабилитационен труд – монография със заглавие „Милковица – история – етнография – култура“ (2019), Пловдив – 100 т. (при минимални изисквани точки 100)

По група показатели „Г“ – Представени са 9 публикации в специализирани издания в областта на изкуствата, в които, според своето участие, кандидатът формира 127 точки. (при минимални изисквани точки 120)

По група показатели „Д“ – Представено е 1 цитиране в колективен том с научно рецензиране и 3 броя рецензии на творчески изяви и сборник с теренни материали, които формират 40 точки. (при минимални изисквани точки 40)

По група показатели „Е“ – Кандидатът е ръководител и основен организатор на 2 академични проекта „Културен семинар ‘Непознатите’“ в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив. Общият брой точки по група показатели „Е“ е 60. (при минимални изисквани точки 50)

Представеният хабилитационен труд е публикуван в книга със заглавие „Милковица – история – етнография – култура“ (2019). В това изследване Зоя Микова представя една експресивна етнография на родното за нея село Милковица, Плевенско. Нейният вътрешно-външен изследователски статус ѝ помага да разказва с чувствителност към културата на изследваната група, с която тя има дълбок преживян опит и споделя

подобна идентичност, и да интерпретира данните за селищната общност и нейната култура активно, систематично и уместно, като изразява подходящи аргументи за това. Като „вътрешен“ изследовател Микова е интегрирана и приета с повече доверие от представители на проучваната локална общност („Теренната ми работа бе подкрепена от много съмишленици и приятели, от безусловната помощ на всички информатори, които се включиха в разговорите и особено от онези, които продължиха да бъдат „моите очи и уши“ в с. Милковица“ (12-13)). Изградената мрежа от съмишленици, приятели и роднини зависи от косвената принадлежност на изследователя към тяхната среда и дава възможност за събиране на богати и автентични качествени данни. Като „външен“, дистанциран наблюдател с академичен статус нейната работа на терен се основава на изисквания, които професията на етномузиколога поставя пред практикуващите музикални етнографи („Трябва да призная, че като изследовател ми бе много трудно да се дистанцирам от обекта на изследването си и да остана максимално безпристрастна, както и да заемам ролята на „външен“ и „страничен“ наблюдател на хората в селото, защото едновременно с наблюдението върху тях, наблюдавах себе си“ (171)). Тази „неизбежна раздвоеност“ по време на теренната работа изисква прилагане на различни стратегии за справяне със спецификата на изследователската среда и общностното пространство. Особеният статус на д-р Микова в тази ситуация създава предпоставки за обхващане на различни „вътрешно-външни“ аспекти и пластове на селищната култура, помага за оригинално интерпретиране на проучваните данни, допринася за по-ефективно справяне с разглежданите в изследването въпроси и повишава неговата достоверност.

За да опише населението на Милковица и неговите характерни традиционни практики, Зоя Микова организира своите теренни проучвания в периода 1992-2019 г. Представените и интерпретирани в книгата данни са резултат на тази обширна работа на терен. В първата глава детайлно са разгледани исторически, географски и демографски процеси, свързани със селищната история, проследена е историята на културните, религиозни и образователни институции в селото. Във втората глава е възпроизведена паметта за празничния календар и традиционните локални практики като отличителни културни знаци за милковчани. Убедително е представена тяхната специфичност, която се проявява ярко в календарните и семейните обичаи (Мъжка Лазарица; Разливане на вода на Велики четвъртък; поменални великденски хора; калушарски игри; Кръстовден; някои поменални практики и др.). Разгледаните събития от жизнения цикъл и календарните дейности са представени както като „непрекъснато обновление на традиционните практики“ така и като „своеобразно театрално разиграване“ и стандартизиране на репертоара в някои отделни обреди (например лазаруването). Третата глава е фокусирана върху музикално-танцовата култура на с. Милковица, характеризирана като „изключително разнообразна“. Специално внимание е отделено върху характерните локални музикални практики, които са израз на общностния начин на живот в изследваното селище. Всички представени местни музикални формации (духовата музика, вокални формации и певци, самодееен мъжки хор, детска вокална група, Фолклорна група „Милковчанка“ и др.) са функционална и неразделна част от социалните събития както в личния, така и в общностния живот. Значителната по обем етнографска емпирия и предложените интерпретации дават цялостен поглед върху спецификата на изследваната локална традиция и представят едно завършено и полезно монографично научно изследване с подчертан принос в селищните проучвания.

Д-р Зоя Микова активно участва в научно-изследователски и научно-практически проекти. Иницираният и организиран от нея Проект „Културен семинар ‘Непознатите’“ с две издания (2016, 2018) цели разширяване на знанията за различните етнически общности в България и популяризиране на техни традиционни културни практики. Проектът се провежда в три модула: художествено-творчески; теоретичен и реализиране на фото-изложба. Двете издания на проекта показват нарастващ интерес към тази мащабна проява, която ангажира магистри, докторанти и постдокторанти от трите факултета на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“; изследователи от други научни и образователни институции от България и чужбина; както и представители на различни етнически общности. Нарастващият брой участници в тези семинари и пространственото разширяване на идеята чрез пътуващата изложба „Непознатите“ показват, че тези хибридни прояви имат значимост както за науката, така и за практиката.

В автосправката за приносите, представена в документацията по конкурса, са формулирани общо 15 приноса, които са фокусирани в следните основни тематични направления: свързани с изследване на традиционни практики на различни етнически общности в България; свързани с емпирични селищни проучвания върху традиционни практики и музика; и свързани с въпросите за връзката между традиционната култура и съвременното образование.

Д-р Зоя Микова е преподавател със сериозна педагогическа активност в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ (АМТИИ), Пловдив. През целия период на преподавателската си дейност (2003-2010 – хоноруван преподавател; 2010-2017 – щатен асистент; след 2017 – главен асистент) д-р Микова има значителна учебна натовареност. Тя води занятия и провежда изпити по различни дисциплини („Музикален фолклор“, „История на народното изпълнителско изкуство“, „Българска народна музика“, „Българска етнография“, „Събиране и дешифриране на музикален фолклор“, „Теория на музиката“). Ежегодно организира студентска изложба „Мартеница“ във фойето на АМТИИ и студентски „Концерт ревю-спектакъл“ с традиционни костюми в залата на АМТИИ – и двете прояви като част от обучението по дисциплината „Музикален фолклор“. Преподавателската ѝ работа обхваща организиране и провеждане на теренни проучвания и студентски експедиции в различни селища на България като част от обучението по дисциплината „Събиране и дешифриране на музикален фолклор“. Многогодишният богат преподавателски опит и организираните извънаудиторни активности разкриват достатъчно обемната педагогическа практика, всеотдайност и академична квалификация на гл. ас. д-р Зоя Микова.

Заклучение:

Цялостната научна и преподавателска дейност, с която гл. ас. д-р Зоя Микова участва в конкурса за доцент по специалност „Етномузикология“, показва, че тя отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. Всичко това ми дава основание да подкрепя нейната кандидатура и да предложа тя да бъде избрана на академичната длъжност „Доцент“ за нуждите на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“.

14.11.2019

Подпис:.....

София

проф. д.изк. Лозанка Пейчева

